

Hoc enim tantus et a Deo specialiter electus gentium praedicator egit, ut omnem radicitus occasionem avaritiae praedicatoribus abscideret; quatenus nullus qualibet cupiditate inlectus, sed sola Christi caritate confortatus, verbum Dei praedicaret^a, sicut ipse in evangelio suis praecipiens discipulis ait: 'Gratis accepistis, gratis date'. 796
post Aug. 10.

Si tanta instantia leve Christi iugum et onus suave^b durissimo Saxonum populo praedicaretur, quanta decimarum redditio^c vel legalis pro parvissimis quibuslibet culpis edicti^d necessitas exigebatur, forte baptismatis sacramenta non abhorrerent¹. Matth. 10, 8.
ib. 11, 30.

Sint tandem^e aliquando doctores fidei apostolicis eruditi exemplis; sint praedicatores, non praedatores^f 2. Confidant in illius pietate, qui ait: 'Nolite portare sacculum aut peram' et cetera, quae secuntur^g; et de quo propheta inquit: 'Qui numquam derelinquit^h sperantes in se'. Luc. 10, 4.
Iudith 13, 17.
Dan. 13, 60.

Haec tuae, venerandeⁱ amice, scripsi dilectioni, quatenus tuis proficiant ammonitionibus qui a te consilium audire desiderant³. Scit enim haec omnia optime dilectus meus David, cui Deus et sapientiam dedit et bonam voluntatem; ut^k plurimos convertit populos ad caritatem Christi et laudem. Cui omnis bonitas et potentia ad benefaciendum sufficit, nisi unum tantummodo propter tempora periculosa huius saeculi: quod rariores habet adiutores in opere Domini, quam^l necesse sit^m 4. Nullus tamen in mundo meliores, ut credo, habet quam ille. Hos erudiat, ammoneat, et doceat secundum sapientiam sibi a Deo datam. Et tu, fidelissime dispensator thesaurorum et servatorⁿ consiliorum et adiutor devotus, viriliter fac voluntatem illius. Esto in consilio suavis et in opere strenuus; pacificus in domo, prudens in legationibus; pius in pauperes et miseros, iustus in iudiciis, largus in elymosinis^o; ut ex temporalibus divitiis tuis aeternas Christi merearis in caelis. 2. Tim. 3, 1.

Adhuc me dilectio dilecti mei David et sollicitudo salutis multorum cogit tibi suadere quae utilia scio coram Deo et honesta coram saeculo.

Nam quidam sacerdotes Christi, qui habent parochias^p et honores saeculi, et gradus ministerii^q non volunt habere. Videtur mihi melius, ut plenam habeant benedictionem et plenam mercedem apud Deum. Nunc vero alius⁵ laborat pro mercede^r perpetua; illi vero pro saeculari honore. Privati vero sunt, ut cum pace dicam^s, potestate^t ligandi^u et solvendi, quod clarissimum^v in ecclesia Christi donum Christus dedit apostolis et per eos successoribus suis. Necnon et^w ecclesiis, quae non habent pastores^x, periculosum est gregem^y Christi absque pastore diu manere. Intranant lupi rapaces; sed non est qui exigit eos. Sedet sola et vidua domina gentium, et non est qui consoletur eam. Dicit et ipsa veritas: 'Mensis quidem multa est, operarii autem pauci; rogate dominum messis, mittat operarios in messem suam'. Act. 20, 29.
Thren. 1, 1. 2.
Luc. 10, 2. 3.

Et ego dico^z tibi, carissime amice: messis quidem^a multa est in populo christiano^b, sed non sunt in quibusdam locis messores. Tu vero roga dominum messis, id est David meum dilectum, ut mittat^c operarios in^d messem suam; quatenus illis^e dicat rogatus, sicut suus proprius protector et unicus^f amator Christus deus dixit discipulis suis: 'Ite, ecce ego mitto vos'. Ipse est dominus vineae, mittat operarios in vineam Luc. 10, 3.

^a) praedicare *H*, *T**. ^b) suae *H*; onus eius leve *T**. ^c) redditus *H*, *T**. ^d) edictis *H*, *T**.
^e) sintandem *H*. ^f) praedicatores *H*. ^g) secuntur *T**. ^h) dereliquit *T**. ⁱ) verande *H*. ^k) et *T**.
^l) qua *H*. ^m) necessit *H*. ⁿ) salvator *corr.* in servator *H*; serator *T**. ^o) elemosinis *T**. ^p) parochias *T**. ^q) gradus minysterii *H*. ^r) merde *H*. ^s) diecā *H*. ^t) potestatē *T**. ^u) lagandi *H*.
^v) est *add.* *T**. ^w) et de *H*, *T**. ^x) pectores *H*. ^y) grege *H*; *post corr.* gregem *T**. ^z) om. *H*.
^a) quidam *H*. ^b) Cristiano *H*. ^c) mittet *H*. ^d) im *H*. ^e) illi *H*, *T**. ^f) et *add.* *H*, *T**.

1) *Cf. supra p. 154 n. 1, 158 n. 2.* 2) *Cf. infra ep. 254: nec tantos praedicatores quantos praedatores.* 3) *Carolus regem intellegi vult Alvinus. Cf. ea quae sequuntur, et cauta et blanda. J.* 4) *Cf. infra ep. 254: tantos non habet iustitiae adiutores quantos etiam subversores.* 5) *vicarius.*